

Ändring av avskrivningsplanen

Kommunfullmäktige 30.10.2023 § 84

490/02.02.00/2023

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fullmäktige godkänner ändringen av avskrivningsplanen där man övergår från restvärdesavskrivningar av fasta konstruktioner och anordningar till metoden med linjär avskrivning från och med 1.1.2024.

Behandling

Ekonomidirektör Esa Lindell presenterade ärendet vid sammanträdet.

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad och konstaterade att ledamot Aku Leijala hade gjort följande klämförslag:

Det bokföringsmässiga svängrum som ändringarna i avskrivningsplanen och -metoden medför borde inte få leda till att kommunens verksamhetsutgifter stiger under de närmaste åren.

Klämförslaget understöddes av Matti Kaurila, Jani Ekman, Antti Kilappa, Hannu Valtanen, Anna Sahiluoma, Kari Virtanen, Marko Kari, Antti Salonen, Ari Harinen, Urho Blom, Patrik Lundell, Ulla Seppälä, Piia Aallonharja, Johanna Järvinen, Jani Kähkönen, Eero Lankia, Anneli Granström, Tero Suominen, Martin Valtonen, Timo Haapaniemi, Liisa Kosonen, Sanni Jäppinen och Jussi Määttä.

Klämförslaget godkändes enhälligt efter att ordföranden hört sig för om det.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutade enhälligt i enlighet med förslaget med följande kläm:

Det bokföringsmässiga svängrum som ändringarna i avskrivningsplanen och -metoden medför borde inte få leda till att kommunens verksamhetsutgifter stiger under de närmaste åren.

Beslutshistoria

Kommunstyrelsen 16.10.2023 § 337

Beredare

ekonomidirektör Esa Lindell,
fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi, tfn 09 29671 (växel)

Beslutsförslag

Kommundirektör Virpi Sailas

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att fullmäktige godkänner ändringen av avskrivningsplanen där man övergår från restvärdesavskrivningar av fasta konstruktioner och anordningar till metoden med linjär avskrivning från och med 1.1.2024.

Behandling

Ekonomidirektör Esa Lindell presenterade ärendet vid sammanträdet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget.

För kännedom

Sarastia Oy, bokföraren

Redogörelse

Ändringsförslaget gäller avskrivningsmetoden, där man föreslår att man övergår från restvärdesavskrivningar av fasta konstruktioner och anordningar till förfarande med linjär avskrivning liksom i alla andra tillgångsgrupper. Avskrivningar som gjorts under tidigare räkenskapsperioder och den ackumulerade avskrivningsdifferensen korrigeras inte.

Avskrivningstiderna föreslås inte ändras eftersom de baserar sig på bokföringsnämndens rekommendationer.

Det är motiverat att ändra avskrivningsmetoden i första hand därför att linjära avskrivningar jämnar ut konsekvenserna av avskrivningarna för hela avskrivningstiden, medan årseffekten av restvärdesavskrivningen är störst i början av avskrivningstiden och minskar årligen enligt de fastställda avskrivningsprocenterna. Dessutom måste man göra en större avskrivning när avskrivningstiden upphör.

En annan motivering är att möjliggöra planering av avskrivningsbeloppen, för i det program som skaffats för beräkning av beloppet av de kommande avskrivningarna är planering möjligt bara med linjära avskrivningar. Nu får man avskrivningarna beräknade betydligt säkrare för de kommande åren.

Definitioner

Linjär avskrivning är en avskrivningsmetod där priset på en tillgång avskrivs under en viss tid med en fast summa. När man använder linjär avskrivning måste man alltså veta tillgångens ekonomiska användningstid och anskaffningspris. Avskrivningen görs varje år till samma belopp tills balansvärdet är noll och det inte längre finns någonting att avskriva.

Restvärdesavskrivning går ut på att en viss överenskommen procentandel av anskaffningsutgiften för en maskin eller utrustning avskrivs varje år. Med denna avskrivningsmetod är avskrivningarna först stora, men minskar hela tiden i takt med att den återstående oavskrivna anskaffningsutgiften minskar.

I restvärdesavskrivningar går anskaffningsutgiften aldrig till noll, utan den ska nedskrivs då egendomen inte längre har förmåga att generera service eller inkomst, dvs. då egendomen inte längre används i serviceproduktionen.

I kommunen består de fasta konstruktionerna och anordningarna i huvudsak av infrastruktur som i regel genererar inkomst jämnt – i vissa fall till och med baktungt (t.ex. nya bostadsområden som blir fullbyggda först med tiden). Restvärdesavskrivningarna är framtunga (degressiva), och därmed motsvarar den nuvarande avskrivningstiden inte förmågan att generera inkomster, vilket belastar kommunens ekonomi framtungt.

Med avseende på anläggningstillgångarna finns dessutom risken att tillgångar som utsätts för restvärdesavskrivningar och som i verkligheten inte längre har något värde inte blir nedskrivna i balansen.

Reglering av avskrivningar

I 4 kapitlet 3 § och 5 § 1–3 momentet i bokföringslagen ingår bestämmelser om bestående aktiva och anskaffningsutgifter. Enligt lagen

delas posterna bland aktiva i balansräkningen i bestående och rörliga beroende på det ändamål för vilket de är avsedda. Bestående aktiva är sådana poster som är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder. De övriga posterna bland aktiva är rörliga.

På kommunens bokföring tillämpas förutom bokföringslagen också kommunallagen. Bokföringsnämndens kommunsektion ger bindande anvisningar och utlåtanden om tillämpning av bokföringslagen och kommunallagen. Bestämmelser om bestående aktiva ingår bl.a. i bokföringsnämndens kommunsektions allmänna anvisningar om upprättande av balansräkning och avskrivningar enligt plan.

Bokföringsnämndens kommunsektion har år 2016 gett en allmän anvisning om avskrivningar enligt plan. Syftet med anvisningen är att styra avskrivningarna enligt plan i kommunen och samkommunen samt att förenhetliga de avskrivningstider och -metoder som används i kommunerna.

Enligt rekommendationen ska avskrivningstiderna och -metoderna basera sig på de bestående aktiva tillgångarnas förmåga att generera inkomst och i kommunen också på förmågan att producera service.

Anskaffningsutgiften för materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva skall avskrivnas under sin verkningstid. Med verkningstiden för en tillgång som hör till bestående aktiva avses dess ekonomiska livslängd. Anskaffningsutgiften för bestående aktiva periodiseras genom avskrivningar som kostnad i regel över hela den ekonomiska livslängden. Då den ekonomiska livslängden utgått skall anskaffningsutgiften för anläggningstillgången i sin helhet vara avskriven med undantag för den del som svarar mot ett eventuellt restvärde.

Med ekonomisk livslängd avses den tid under vilken den tillgång som hör till bestående aktiva förväntas vara till nytta för kommunen genom att generera inkomster eller den tid under vilken tillgången förväntas vara till nytta för produktion av service inom kommunen. Den ekonomiska livslängden för en tillgång som hör till bestående aktiva är i allmänhet kortare än dess tekniska livslängd, som är beroende av tillgångens tekniska användbarhet i kommunens verksamhet. Fastställandet av den ekonomiska livslängden för tillgångar som hör till bestående aktiva och sålunda även avskrivningstiden bör ske med beaktande av omständigheter hos den enskilda kommunen.

Avskrivningstiden fastställs så att den motsvarar kommunens plan och förväntningar beträffande den ekonomiska livslängden. I rekommendationen om avskrivningstid i kommunsektionens allmänna anvisning rekommenderas att man använder de undre gränserna för de fastställda avskrivningstiderna. Avskrivningstid som är längre än den rekommenderade kan dock tillämpas om de motiveras enligt tillgång eller tillgångsgrupp. Vid fastställandet av den ekonomiska livslängden iakttas försiktighetsprincipen.